

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Norge, EØS og handel i en uforutsigbar verden

Frode Overland Andersen

4. april, Oslo Met

Norge og EØS

- EØS-avtalen er vår klart største og viktigste avtale – gjør Norge til medlem av EUs indre marked.
- EØS har tjent norske interesser godt i 30 år
- Alternativer til EØS – Eldring-utvalgets konklusjon
- EØS har svakheter – handel/toll, demokrati etc.
- EØS er nødvendig, men er den tilstrekkelig?
- 100+ avtaler mellom Norge og EU

Hvilke utfordringer står vi overfor?

- Sikkerhetspolitisk kontekst for våre avtaler med EU er endret
- EU ekspanderer utenfor det indre markedet
- Innenfor og utenfor samtidig – Norges særstilling
- Et EU som stiller strengere krav – EØS-etterslep, energi etc
- Er EØS tilstrekkelig for fremtiden?

Dette må vi gjøre

- Anerkjenne at EØS er grunnpensum, ikke valgfag
- Starte i riktig ende: Interesseanalyse først, deretter EØS-relevans
- Handlingsrommet – påvirkning før regelverket er vedtatt
- Bedre samhandling mellom norske aktører
- Det må settes av ressurser til oppfølging

Handel, EØS og forholdet til EU

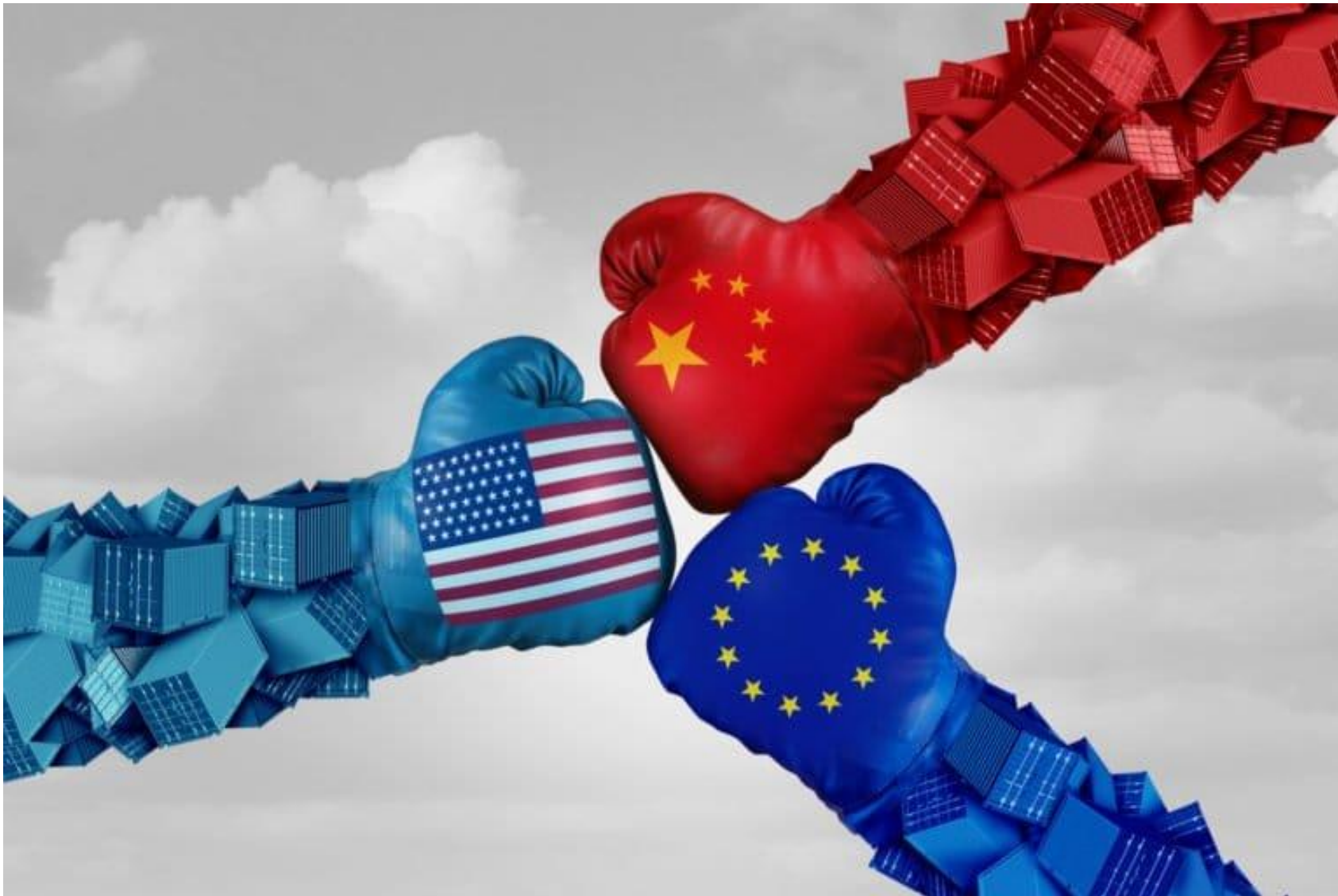
- Vår største risiko er beskyttelsestiltak
- Beskyttelsestiltak har hjemmel i WTO-avtalen
- Men EØS-avtalen forbyr jo toll mellom partene?
- EØS er nøkkelen (juridisk og politisk)
- Erfaring fra stål-saken fra 2018
- Dette krever at verdien av EØS-avtalen beskyttes.
- Etterslep og norsk etterlevelse av EØS-forpliktelsene

Handelskonflikt – Norge i skvis?

- Norsk handel i tall: 3%, 20% og 65%
- Tre faser
 - Handelstiltak fra USA
 - Generell toll (Kina 10%+10%)
 - Stål og aluminium (25%)
 - Mer omfattende tiltak i april
 - Mottiltak fra EU
 - Beskyttelsestiltak fra EU (WTO)
- Variasjoner – mange mulige problemer
- Har Trump en plan?

@Techzine

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs